

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Augustinus, Episcopus in Africa Hipponensis, Veritatis
Evangelico-Catholicæ In Potioribus Fidei Controversiis
Testis Et Confessor, Contra Bellarminum Et Alios
Scriptores Papæos, antiquos pariter & ...**

Reiser, Anton

Francofvrti, 1678

Lib. I. cap. 15. de Libris Maccabæorum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72506)

cap. 11.
cap. 3.
Prov. 25.
v. 27.
cap. 15.
vid. Rai-
nold. de II.
Apocry-
phis.
Tom. II.
pag. m.
514. seqq.
cap. 1.
Antequam ad eorum ex Augustino Examen progrediamur, opus est, ut breviter & in transitu quasi id etiam tangamus, quod Bellarminus in capite præcedaneo ad authoritatem Ecclesiastici ex Augustino produxit, statuens, dum Augustinus in libro contra Priscillianistas ad Orosium, ex capite tertio Ecclesiastici aliqua citando verba, *divinam clamare Scripturam* dixit, eo ipso hunc librum pro verè & propriè Canonico habuisse, à que omnibus idèò habendum esse. Verùm præter id, quod non semel hætenus ad citationes Augustinianas ex libris non verè & propriè Canonicis est responsum, id insuper etiam notari potest, Augustinum, dum citata ex Ecclesiastico Verba divinam dixit Scripturam, ad id sine dubio respexisse, quod similia alibi in libris indubitato Canonicis extarent, qualia facillè, ubi opus erit, ostendi possunt. Ubi enim Syracides hortatur, *Altiorate ne quæsieris*, in ipsâ versione vulgata per Parallelismum marginalem reducitur ad tritum regij Parcemiastis oraculum, quo *scrutatore[m] Majestatis oppressum iri à Gloria* dicitur: Versio[n]e quamvis ab Ebræo Textu non planè nihil recedente, id quod dudum à celeberrimis Textûs Sacri Vindicibus, *Franzio, Tarnovio, Glassio*, aliis est ostensum. Non enim vel ab Augustino *Ecclesiasticum* inter indubitato Canonicos Authores habitum, vel ab aliis tempore Augustini inter eos numeratum fuisse, de cuius authenticâ nullum planè sit dubium, ex aliis constat locis, in specie autem eo, qui ad præcedanei capitis finem ex illustri opere de *Civitate DEI* fuit adductus, ubi de eo quidem, & libro Sapientiæ fatetur, quod *Ecclesia maximè Occidentalis* (ergo non Catholica & universalis), *antiquitus eos in auctoritatem* (an propriè Canonicam?) *recepit*; sed tamen id etiam notanter addit, quod *adversus contradictores non tantâ auctoritate proferantur, quæ scripta non sunt in Canone Iudeorum*: id quod itidem in de *Curâ pro mortuis* observavit, quod tamen locum non haberet, si ullâ ratione auctoritas Canonica verè eis potuisset adtribui, contra quosvis oppugnatores quovis modo vindicanda, ad quem modum Papistæ hodiernum pro non unius Libri Authenticâ pugnant, etsi non nesciant, eos Evangelicis eo in pretio & respectu non esse. Nunc ad libros *Maccabæorum*, quos num Augustinus pro verè & propriè Canonicis S. Scripturæ Libris habuerit, paucis videbimus. In genere provocat Bellarminus ad duo illa ex Augustino testimonia, quæ suprâ jam ad caput quartum ex laudato opere de *Civitate Dei*, & altero contra Gaudentium Libro citata fuerunt; in quibus etsi Sanctus Pater agnoscit, *Ecclesiam*, id est, ut modò audivimus, occidentalem, ad eòq; non Catholicam & universalem, eos *pro Canonicis habere*, in latiori nimirum significatu, ut superius non semel monitum, & proximè iterum monebitur, nullam videlicet aliam ob causam, quam propter *Martyrum passiones*; illud tamen expressè etiam fatetur, *ea quæ in his Maccabæorum libris narrantur, non pertinere ad Scripturas Sanctas, quæ Canonice adpellantur*, in angustiiori nimirum significatu; neque auctorem horum de Maccabæis librorum cæteris Testamenti Veteris Scriptoribus Canonicis adnumerari, quibus, tanquam testibus suis, in Novo Testamento Dominus perhibet testimoniis, quin & intuper sobriè hos libros esse legendos vel audiendos, quâ cautione opus non fuisset, si de Canonicâ & infallibili eorum auctoritate & veritate constaret. Ex octo autem illis objectionibus, ad quas pro defendendâ utriusq; libri hujus authenticâ Bellarminus respondere conatur, duæ tantum sunt, & in specie quidem prima & ultima, quibus refellendis Augustini auctoritate pugnat, quamvis utrobique infeliciter. Ad primam enim, de facto Judæ Maccabæi, qui pro mortuis Sacrificium offerri iussit, dum tria Augustini testimonia citavit, ut sibi quidem videbatur, ex hoc ipso Judæ Maccabæi facto probantis, *pium esse pro mortuis orare*, Lectorem minus curiosum, aut de veritate rei ex debito sollicitum, quam maximè sefellit, dum ex trium locorum, ad quæ provocavit Bellarminus, numero unus tantum, & ordine tertius agat de hoc Judæ facto, cæteris duobus ne verbulo quidem ejus mentionem facientibus, id quod ipsâ locorum inspectio docet: quamvis nec ad eò magnum pro auctoritate horum de Maccabæis librorum Canonicâ subsidium tertius suppeditare possit locus, ex proximè citato de *Curâ pro mortuis* libro desumptus, cum nihil aliud in se contineat, quam compendiarium ipsius facti narrationem, quod nimirum in *Maccabæorum libris legatur pro mortuis sacrificium*, nullâ planè mentione auctoritatis Canonice factâ, hoc solum addito: *Etsi nusquam omninò in Scripturis veteribus legeretur, non parvam esse universæ Ecclesiæ, quæ in hac Consuetudine claret, auctoritatem, ubi in precibus Sacerdotis, quæ Domino DEO ad Ejus Altare funduntur,*

suam quoque, habet locum commendatio mortuorum, quæ tamen Augustini verba inferius suo loco uberius ponderabuntur, nisi quod ea inter ex iis ritè consideratis adparet, non bene Bellarminum scripsisse, *Augustinum, quia libros Maccabæorum credidit esse Canonicos, inde Eum collegisse, bonum esse pro mortuis orare, cum planè contrarium inde sit manifestum.* Ad ultimam objectionem de facto Razia seipsum occidentis ex duplici iterum testimonio Augustini, hunc in modum pro obtinenda autoritate horum librorum Canonicâ respondet Bellarminus, *Mortes horum hominum, & nominatim Razia, narrari in Scripturâ, non laudari, vel certè non ita laudari, quasi pie & sanctè fecerint, quod fecerunt, quamvis audacter & viriliter & hominum iudicio fortiter eos id fecisse, negari non possit.* An bene mentem super hæc re Augustini ceperit vel explicarit Bellarminus, commodius percipi non potest, quam si Ipsum audiamus, qui notanter de Eo sequentia hæc observavit: *Razias humilitatem inter manus inimicorum ferre non valens, planè non Sapientia, sed insipientia dedit exemplum, non Christi Martyribus, sed Donati Circumcellionibus imitandum.* Et post aliqua: *At enim Sanctarum Scripturarum autoritate laudatus est Razias.* Verba hæc sunt non Augustini, sed Gaudenii Donatistarum Episcopi Augustino hæc objicientis, ad quæ Augustinus ita respondet: *Quomodo laudatus? quia fuit amator Civitatis. Hoc potuit & carnaliter, civitatis videlicet illius terrena Hierusalem, qua servavit cum filiis suis, non autem illius, quæ sursum, libera Matris nostra. Laudatus est, quia continentiam servavit in Iudaismo; & hæc sibi in comparatione Iustitia Christiana damna & sterora fuisse dicit Apostolus. Laudatus est, quia Pater Iudæorum adpellabatur. Hoc magis est, unde & illi tanquam homini subrepit humilitatis impatientia, ut prius mori vellet, quam hostibus subjici. Dicitur est, quod elegerit nobiliter mori. Melius vellet, (vel potius voluisset) humiliter, sic enim utiliter. Illis autem verbis Historia gentium laudare consuevit, sed Viros fortes hujus Seculi, non Martyres Christi. Dicitur est, quod se viriliter de Muro præcipitaverit in turbas. Neque nos dicimus, Eum hoc fecisse muliebriter. Ad extremum, quod invocasse dicitur Dominatorem vitæ ac spiritûs, ut hæc illi iterum redderet, id est, vitam & spiritum; nec tunc aliquid poposcit, quo boni discernuntur à malis. Reddet enim Deus hæc & iis, qui male egerunt, non in resurrectione vitæ æternæ, sed in resurrectione Iudicii æterni. Laudatus est itaq; Razias iste amator civitatis, ut valde bene audiens, id est, bonæ famæ, quia Pater Iudæorum adpellatus est, & quod continentiam tenuerit in Iudaismo. Istam verò ejus mortem, mirabiliorem quam prudentiorem, narravit quemadmodum facta esset, non tanquam facienda esset, Scriptura laudavit. Nostrium est autem, sicut Apostolus monet, omnia probare, quæ bona sunt, tenere, & ab omni specie malæ abstinere. Et post hæc prolixiora, quæ necessariò exscribenda fuerunt, ut meus Augustini eò aperitior pateret, ea demum iungunt, quæ supra jam ad caput quartum adducta sunt, quibus expressè testatur Augustinus, hanc Maccabæorum Scripturam non habere Judæos sicut cæteros V. T. Scriptores Canonicos, quibus tanquam testibus suis in N. T. Christus testimonium perhibuerit; receptam verò esse ab Ecclesia (Occidentali, non Catholica & universali) non inutiliter, quod nec Evangelici hodiernum inficias eunt, si sobriè legatur vel audiat, id est, si juxta Apostoli monitum, quæ bona sunt, teneantur, de cætero ab omni specie malæ vel mali pro viribus abstineatur, id quod Augustinus hic adpositissimè post Apostolum monuit, de cætero omnibus Elogiorum argumentis, quæ Razia tam insigniter laudato in hac Maccabæorum historia adscribuntur, eam subjungens censuram, qua non parum se à iudicio hujus Maccabæi Scriptoris dissentire satis manifestè ostendit, alibi etiam apertissimè scribens: *Neg, frustra in Sanctis Canonicis Libris nusquam nobis Divinitus præceptum permissum de (addo, laudatum quoq; vel commendatum) reperiri potest, ut vel ipsius adipiscenda immortalitatis, vel nullius cavendi cavendiq; mali causa nobismet ipsis necem inferamus.* Quæ in altero super hæc re leguntur Augustini loco, quem Bellarminus citavit, cum eadem ferè sint cum iis, quæ contra Gaudentium scripsit, brevitatis causa merito omittuntur.*

lib. II.
contra
Gaud. Ep.
cap. 23.

lib. I. de
C. D. c. 20.

CAPVT DECIMVM SEPTIMVM.

De Epistolâ ad Ebræos.

Quæ in antecedente habet Bellarminus, de quibusdam partibus librorum Marci, Lucæ & Johannis, antehac à non planè nullis in dubium vocatis, & in non unâ S. Biblorum Editione desideratis, earum autoritatem Canonicam Augustini quoque te-

B

limo.